

OSAKEYHTIÖ II

Pääomarakenne ja rahoitus

Jukka Mähönen

Seppo Villa

ALMA TALENT • Helsinki 2020

Tilaa kirja Alma Talent Shopista >>

4., uudistettu painos

Copyright © 2020 Alma Talent Oy ja tekijät
Yhteistyössä Lakimiesliiton Kustannus

Kansi: Outi Pallari
Taitto: Marja-Leena Saari

ISBN 978-952-14-4122-6
ISBN 978-952-14-4123-3 (verkkokirja)

Paino: BALTO print Liettua 2020

Anna palautetta kirjasta: kustannustoimitus@almatalent.fi

Alkusanat neljänteen, uudistettuun painokseen

Kirjoitimme osakeyhtiölakia koskevan teossarjamme toisen osan 1. laitoksen syksyllä 2006 ja 2. laitoksen kesällä 2012. Toisesta laitoksesta otettiin lisäksi samasanainen 3. painos. Nyt loppuvuodesta 2020 on jälleen korkea aika uudelle laitokselle (4. painokselle). Osakeyhtiölakia on muutettu 3. painoksen jälkeen 11 kertaa, on annettu kokonaan uusi arvopaperimarkkinalaki, joka tuli voimaan 1.1.2013, kirjanpitolakia on muutettu 1.1.2016 voimaan tulleella lailla mahdollistaan myös noudattaa aikaisempaa laajemmin IFRS-standardien mukaisia laskentaperusteita ja periaatteita Suomen kirjanpitolainsäädännön mukaisesti laadituissa tilinpäätöksissä, ja on annettu uusi tilintarkastuslaki, joka tuli voimaan myös 1.1.2016. Tilintarkastuslakia ja kirjanpitolakia on edelleen muutettu useaan kertaan, ennen kaikkea on mainittava 31.12.2016 voimaan tulleet muutokset, joilla toimintakertomustiedoilta poistettiin oikean ja riittävän kuvan vaatimus ja toimintakertomus irrotettiin lakimääräisen tilintarkastuksen piiristä.

Muutosveturina on jälleen ollut kehittyvä ja muutostahdiltaan kiihtyvä EU-oikeus, vaikka toki mukana on ollut myös puhtaasti kansallisista muutostarpeista johtuvia vähäisempiä muutoksia. EU-oikeuden kannalta merkityksellinen muutos oli vuoden 2017 yhtiödirektiivi, johon kodifioitiin useita aiempia direktiivejä, ennen kaikkea tämän teoksen kannalta tärkeä pääomadirektiivi. Tilinpäätösdirektiivit kodifioitiin jo vuonna 2013. Molempiin on tehty jo muutoksia, jotka ovat tämänkin teoksen kannalta relevantteja. Kansalli-

sista muutoksista voidaan kenties tämän teoksen tematiikan kannalta mainita erityisesti pakollisen osakepääoman poistaminen yksityiseltä osakeyhtiöltä. Muutos oli odotettu, ja se istuu hyvin osakeyhtiölain mukaiseen nimellisarovtomaan pääomajärjestelmään. Julkisella osakeyhtiöllä on kuitenkin edelleen yhtiödirektiivistä johtuen oltava pakollinen osakepääoma. Osakkeenomistajien oikeuksista annetun direktiivin muutoksen täytäntöönpanon yhteydessä OYL 4 luku on kumottu ja sen arvo-osuusjärjestelmää koskevat säännökset on siirretty osin OYL 3 lukuun ja osin arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annettuun lakiin.

Lisäksi yhtiö- sekä oikeus- ja välimieskäytäntö ovat kehittyneet. Korkein oikeus on antanut joitakin tämän teoksen teeman kannalta merkityksellisiä ennakkoratkaisuja, joista voidaan mainita vastuun samastamista, konserniavustuksen osakeyhtiölainmukaisuutta, omien osakkeiden hankkimista, suunnattua osakeantia ja osakassopimuksen yhtiöoikeudellista sitovuutta koskevat ratkaisut. Vähemmistöosakkeiden lunastusta koskeva välimieskäytäntö on myös kehittynyt uusien välitystuomioiden myötä. Erityisesti voidaan mainita ne välitystuomiot, joissa on käsitelty osakeyhtiölain ja arvopaperimarkkinalain hintamekanismien yhteensovittamisen katkaisevaa erityisen syyn sisältöä, sekä ne välitystuomiot, joihin ei liity pakollista tai vapaaehtoista ostotarjousta vaan joissa osakkeen käyvän hinnan määrittäminen on tapahtunut muilla tavoin.

Pohdimme jonkin verran uuden laitoksen ajoitusta. Meitä sinänsä houkutti nähdä valtioneuvoston kanslian vuosina 2019–2020 teettämien osakeyhtiölain uudistustarpeiden selvitysten pohjalta mahdollisesti lakiin tehtävät muutokset, koska ne vaikuttavat myös tämän teoksen sisältöön. Selvityksiin perustuvilla uudistushankkeilla on kuitenkin toisinaan ollut taipumus hyytyä: ne eivät vastaa vaihtuvien hallitusten poliittisia toiveita, eikä edes poliittisesti ristiriidattomia ja odotettuja lainmuutoksia ole aina tullut. Joka tapauksessa matka lainsäädäntöprosessissa ulkopuolisesta selvityksestä ministerin alisuudessa virkatyönä valmisteltuun, eduskunnan valiokuntien ja täysistunnon hyväksymään ja vahvistettuun lakiin on pitkä. Muutosprosessin sumuisesta näkyvyydestä johtuen teimme kesällä 2020 päätöksen saattaa 4. laitos painokuntoon ja markkinoille täyttämään 3. laitoksen (2012) ilmestymisen jälkeen tehtyjen sääntelymuutosten

ja oikeuskäytännön tulkintatarpeen ilman, että jäämme odottamaan selvitysten lainsäädännöllistä tulosta, mahdollisesti jopa vuosia.

Samasta syystä emme jääneet odottamaan rajat ylittäviä sulautumisia, jakautumisia ja yritysmuodon muutoksia koskevien yhtiödirektiivin vuoden 2019 muutosten sekä maksukyvyttömyyslainsäädäntöjen harmonisoinnista (varhaisen vaiheen saneeraus ja toinen mahdollisuus) annettujen direktiivien täytäntöönpanoa. Yhtiödirektiivin muutokset tulevat merkitsemään muutoksia ainakin sulautumista, jakautumista ja yritysmuodon muuttamista koskeviin OYL 16, 17 ja 19 lukiuihin. Maksukyvyttömyysdirektiivien täytäntöönpano tulee vaikuttamaan osaltaan maksunsaantijärjestyksen ja velkojan riskiposition sisältöön.

Uudistukset ovat johtaneet siihen, että teoksen laajuus on jälleen paisunut. Tämä ei ole uusien painosten tekemisen lähtökohta. Olemme kuitenkin halunneet ylläpitää teoksen esityksellisen syvällisyyden ja täsmällisyyden sekä pyrkineet avaamaan sääntelyn ja relevantin oikeuskäytännön sisällön ja tulkinnan – ja sanotuista syistä joutuneet hyväksymään sivumäärän kasvun. EU-sääntelyn ja kansallisen sääntelyn monimutkaistuessa oikeudellisten ongelmien, joihin on otettava kantaa, määrä väistämättä kasvaa.

Teoksen rakenne ja käsiteltävät teemat on säilytetty pääosin kolmatta painosta vastaavana.

Haluamme jälleen kerran kiittää tämän teoksen kustannustoimitaja Harri Korkeamäkeä sekä Alma Talentin muuta henkilökuntaa ja kirjan taittajaa. Harrin kustannustoimituksellinen tehokkuus on verstaansa vailla.

Porthaniassa joulukuun 1. päivänä 2020

Jukka Mähönen

Seppo Villa

Sisällys

ALKUSANAT NELJÄNTEEN, UUDISTETTUUN PAINOKSEEN	V
ALKUSANAT TOISEEN, UUDISTETTUUN PAINOKSEEN JA MUUTTAMATTOMAAN KOLMANTEEN PAINOKSEEN. . . .	VIII
ALKUSANAT ENSIMMÄISEEN PAINOKSEEN	X
LYHENTEET	XXV
I JOHDANTO	1
1 Teossarjan ja tämän teoksen rakenne	1
2 Osakeyhtiölain pääomarakennetta ja rahoitusta koskevat keskeiset piirteet	5
II MAKSUNSAANTIJÄRJESTYS TAPANA YMMÄRTÄÄ OSAKEYHTIÖN PÄÄOMARAKENNE JA RAHOITUS	15
1 Yritysriski	15
1.1 Riskiteoria.	15
1.2 Miksi osakeyhtiö?	16
1.3 Vaikutus rahoitukseen.	25
1.4 Riskin jakautuminen.	33
1.5 Sidottu ja vapaa oma pääoma	35
2 Maksunsaantijärjestys	43
2.1 Mistä maksunsaantijärjestyksessä on kysymys?	43
2.2 Maksunsaantijärjestys yhtiön toiminnan aikana	48
2.2.1 Velkojan asema.	48
2.2.2 Osakkeenomistajan asema	53

2.3	Maksunsaantijärjestys yhtiön toiminnan päättyessä . . .	71
2.3.1	Velkojan asema	71
2.3.2	Osakkeenomistajan asema	76

III OSAKEYHTIÖN PÄÄOMARAKENNE JA RAHOITUS-

VÄLINEET	79
1 Lähtökohdat	79
2 Rahoituksen tarve ja lähteet	81
3 Pääomalajit – oma ja vieras pääoma	83
3.1 Oma pääoma	83
3.1.1 Oman pääoman tunnusmerkit	93
3.1.2 Osakkeiden erilajistamisen mahdollisuus	95
3.1.3 Varsinaiset ja epävarsinaiset tunnusmerkit	103
3.1.4 Oman pääoman esittäminen tilinpäätöksessä	113
3.1.5 Konsernitilinpäätös ja konsernitoiminta- kertomus	128
3.2 Vieras pääoma	131
3.3 Välipääomarahoitus	133
4 Osakeyhtiölain mukainen pääomajärjestelmä	136
4.1 Kaksi valinnaista järjestelmää	136
4.2 Nimellisarvoton järjestelmä	142
4.3 Nimellisarvoinen järjestelmä	148
5 Rahoitusvälineet	156
5.1 Osakkeet	156
5.1.1 Osakkeen peruspiirteet	156
5.1.2 Tavallinen osake	180
5.1.3 Osakkeiden erilajistaminen	182
5.1.4 Moniääninen osake	187
5.1.5 Äänivallaton osake	194
5.1.6 Vuoden 1978 osakeyhtiölain mukainen etuosake	201
5.1.7 Osinkoetuoikeus	206
5.1.8 Muu oikeus varojen jaossa	208
5.1.9 Likvidaatioetuoikeus	208

5.1.10	Mankala-ehto	209
5.1.11	Muunneltava osake	210
5.1.12	Lunastus- ja hankkimisehtoinen osake	216
5.1.13	Maksuton osake	225
5.1.14	Osakkeiden lukumäärän muuttaminen	234
5.2	Vaihdannanrajoituslausekkeet	236
5.2.1	Lähtökohtana vaihdannan vapaus	236
5.2.2	Lunastuslauseke	239
5.2.3	Myrkkypillerit	254
5.3	Osakepääomasijoitus	257
5.4	Sijoitus sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon	260
5.5	Erityiset oikeudet	265
5.6	Pääomalaina	273
6	Osakkeeseen liittyvät todistukset	291
6.1	Osakekirja	291
6.2	Osakekirjojen yhdistäminen, jakaminen ja vaihtaminen	293
6.3	Osakekirjaan tehtävät merkinnät	294
6.4	Muut todistukset	296
6.4.1	Väliaikaistodistus	296
6.4.2	Osakeanti- ja optiotodistus	298
6.4.3	Osakeanti- ja osinkoliput	299
6.4.4	Velkakirjalain soveltaminen osakekirjaan ja muihin todistuksiin	301
7	Osakasluettelo	303
8	Arvo-osuusjärjestelmä	310
IV	MUUTOKSET RAHOITUKSESSA	315
1	Lähtökohtana nimellisarvoton pääomajärjestelmä	315
2	Osakeantia koskevat yleiset säännökset	317
2.1	Tapa kerätä pääomaa	317
2.2	Päätöksenteko	319
2.3	Osakeantivaltuus	321
2.4	Merkintäetuoikeus	327
2.5	Suunnattu osakeanti	336

3	Maksullinen osakeanti	343
3.1	Päätöksen sisältö	343
3.2	Osakeantipäätöksen rekisteröiminen	352
3.3	Osakkeenomistajan tiedonsaantioikeus	354
3.4	Osakkeiden merkintä ja merkintähintasaaminen	356
3.5	Osakkeiden maksaminen	359
3.5.1	Maksutavat	359
3.5.2	Rahamaksu	359
3.5.3	Apporttimaksu	360
3.5.4	Maksu kuittaamalla	366
3.6	Maksuviivästyksen seuraamukset	368
3.7	Merkintähinnan kirjaaminen	369
3.8	Uusien osakkeiden rekisteröinti ja rekisteröinnin oikeusvaikutukset	374
3.9	Yhtiön hallussa olevien osakkeiden antaminen osakeannissa	378
4	Maksuton osakeanti	378
5	Suunnattu maksuton osakeanti yhtiölle	383
6	Sekaemissio	385
7	Rahastoanti	388
8	Optio-oikeudet ja muut erityiset oikeudet osakkeisiin	390
9	Vaihtovelkakirjalaina	399
10	Osakepääoman korottaminen	401
10.1	Korottamistavat	401
10.2	Rahastokorotus	403
10.3	Osakepääomasijoitus	404
10.4	Osakepääoman korotuksen rekisteröinti	408
V	VAROJEN JAKAMINEN	411
1	Johdanto	411
2	Varojenjakoäännösten funktiot	413
2.1	Velkojiensuojafunktio	413
2.2	Osakkeenomistajien suojaamisfunktio	422
2.3	Laskentajärjestelmän järjestämisfunktio	424

2.4	Yleisen edun suojaamisfunktio	428
2.5	Varojenjakorajoitusten funktioiden arviointia	428
3	Lailliset varojenjakotavat osakeyhtiölain mukaan	432
3.1	Laillinen varojenjako osakkeenomistajille	432
3.2	Vapaan oman pääoman jako osakkeenomistajien yksimielisellä päätöksellä	433
3.3	Laillinen varojenjako muille kuin osakkeenomistajille	436
3.3.1	Varojenjako ei-voitontuottamisyhtiössä	436
3.3.2	Lailliset lahjat	439
4	Varojenjako koskevat yleiset säännökset	440
4.1	Varojenjaon perustuttava vahvistettuun tilinpäätökseen	440
4.2	Varojenjako kieltä ennen rekisteröimistä	459
4.3	Maksukykyisyydesti	461
4.3.1	Säännösperusta	461
4.3.2	Maksukykyisyydestin tarkoitus	463
4.3.3	Kansainvälinen vertailu	467
4.3.4	Maksukykyisyydestin soveltaminen	470
5	Voitonjako ja vapaan oman pääoman rahaston jakaminen	480
5.1	Jakokelpoinen oma pääoma	480
5.2	Päätöksenteko ja vähemmistöosinko	487
5.2.1	Päätöksenteko	487
5.2.2	Vähemmistöosinko	490
5.2.3	Hallituksen valtuuttaminen päättämään varojenjaosta	503
5.2.4	Jakopäätöksen sisältö	505
5.3	Varojenjako päätöksen täytäntöönpano	505
5.4	Osakaslainat ja muut lähipiirilainat	506
6	Laiton varojenjako	508
6.1	Laitton varojenjaon määritelmä	508
6.2	Laitton varojenjaon seuraamukset	517
6.2.1	Päätöksen sitomattomuus	517
6.2.2	Palautusvelvollisuus	527
6.2.3	Rikosoikeudelliset seuraamukset	529

6.3	Erityiskysymyksiä	536
7	Osakepääoman alentaminen	538
7.1	Johdanto	538
7.2	Osakepääoman alentamistavat	540
7.2.1	Jakaminen ja alentaminen varojen siirtämiseksi vapaan oman pääoman rahastoon	540
7.2.2	Tappion välitön kattaminen	541
7.2.3	Omien osakkeiden hankkiminen ja lunastaminen	543
7.2.4	Yritysjärjestelyt	543
7.3	Päätöksentekomenettely	543
7.4	Velkojiensuojamenettely	546
7.4.1	Varsinainen velkojiensuojamenettely	546
7.4.2	Velkojiensuojamenettelyn soveltaminen yhtiöjärjestyksen muuttamiseen	552
7.5	Menettely rekisteriviranomaisessa ja rekisteröinnin edellytykset	555
7.5.1	Rekisteri-ilmoitus ja kuulutuksen hakeminen	555
7.5.2	Kuulutus velkojille	555
7.5.3	Rekisteröiminen kuulutusrekisteriin	556
7.5.4	Ilmoitus tunnetuille velkojille	557
7.5.5	Rekisteriviranomaisen ilmoitus yhtiölle.	558
7.5.6	Rekisteröinnin edellytykset	558
7.5.7	Muu osakepääoman alentamisen rekisteröinti	559
8	Omat osakkeet	559
8.1	Johdanto	559
8.1.1	Sääntely	559
8.1.2	Hankkiminen ja lunastaminen	561
8.1.3	Suhde velkojiensuojamenettelyyn	562
8.1.4	Omat osakkeet yhtiön taseessa	562
8.1.5	Äänestäminen omilla osakkeilla	566
8.1.6	Soveltamisalan rajoitus	567
8.2	Omien ja emoyhtiön osakkeiden merkintä	568

8.3	Omien osakkeiden pantiksi ottaminen	569
8.4	Omien osakkeiden rahoituskielto	570
8.5	Omien osakkeiden hankkiminen ja lunastaminen	582
8.5.1	Omien osakkeiden hankkiminen	582
8.5.2	Omien osakkeiden lunastaminen	583
8.5.3	Päätöksenteko	585
8.6	Suunnattu hankkiminen ja lunastaminen	587
8.6.1	Suunnattu hankkiminen	587
8.6.2	Suunnattu lunastaminen	589
8.6.3	Yhtiökokouskutsu	590
8.6.4	Hankkimis- ja lunastamispäätöksen sisältö	590
8.7	Osakkeenomistajan tiedonsaantioikeus	592
8.8	Hankkimis- ja lunastusehdot	593
8.9	Määrälliset rajoitukset	595
8.10	Omien osakkeiden pitäminen, mitätöinti ja luovutus	596
8.10.1	Omien osakkeiden pitäminen	597
8.10.2	Omien osakkeiden luovuttaminen	597
8.10.3	Osakkeiden mitätöiminen	598
8.11	Osakkeiden yhdistäminen julkisessa osakeyhtiössä	599
VI YRITYSJÄRJESTELYT		603
1	Johdanto	603
2	Sulautuminen	650
2.1	Sulautumisen määritelmä	650
2.2	Sulautumisen toteuttamistavat	651
2.3	Sulautumisen kirjanpitokäsittely ja vaikutus vastaanottavan yhtiön omaan pääomaan	655
2.4	Sulautumissuunnitelma	667
2.5	Tilintarkastajan lausunto	675
2.6	Sulautumissuunnitelman rekisteröinti	681
2.7	Kuulutus velkojille	681
2.8	Yhtiön kirjallinen ilmoitus velkojille	685
2.9	Yrityssaneeraus	687
2.10	Sulautumisesta päättäminen	687

2.11	Yhtiökokouskutsu sekä ilmoitus optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien haltijoille	689
2.11.1	Yleiset säännökset	689
2.11.2	Ilmoitus sulautuvan yhtiön optio-oikeuksien ja muiden erityisten oikeuksien haltijoille	691
2.11.3	Kutsu sulautuvan yhtiön osakkeenomistajille.	692
2.11.4	Ilmoitus vastaanottavan yhtiön osakkeenomistajille, kun yhtiökokousta ei aiota pitää .	692
2.11.5	Osakkeenomistajan vaatimus yhtiökokouksen pitämisestä vastaanottavassa yhtiössä.	693
2.12	Asiakirjojen nähtävänä pitäminen ja lähettäminen .	694
2.13	Sulautumispäätöksen oikeusvaikutukset	701
2.14	Osakkeiden sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien lunastaminen	702
2.14.1	Osakkeiden lunastaminen.	702
2.14.2	Erityisten oikeuksien lunastaminen.	703
2.14.3	Välimiesmenettely	705
2.14.4	Lunastushinta	705
2.14.5	Lunastushinnan maksaminen	706
2.15	Sulautumisen räytäntöönpanoilmoitus	708
2.16	Rekisteröinnin edellytykset	710
2.17	Sulautumisen oikeusvaikutukset	719
2.17.1	Sulautuminen yleisseuraantona	719
2.17.2	Sulautuvan yhtiön varojen ja velkojen arvostus	723
2.18	Lopputilitys	725
2.19	Sulautumispäätöksen peruuntuminen	726
2.20	Rajat ylittävä sulautuminen.	727
2.20.1	Rajat ylittävän sulautumisen toteuttamistavat	727
2.20.2	Ulkomainen yhtiö	727

2.20.3	Tytäryhteisösulautuminen	728
2.20.4	Sulautumissuunnitelma rajat ylittävässä sulautumisessa	728
2.20.5	Johdon selvitys	729
2.20.6	Riippumattoman asiantuntijan lausunto.	731
2.20.7	Sulautumissuunnitelman rekisteröinti.	731
2.20.8	Velkojiensuoja	732
2.20.9	Sulautumispäätös	732
2.20.10	Lunastaminen	732
2.20.11	Suomeen rekisteröitävän sulautumisen täytäntöönpano	733
2.20.12	Toiseen valtioon rekisteröitävän sulautumisen täytäntöönpano	735
2.20.13	Rajat ylittävän sulautumisen oikeus- vaikutukset	736
2.20.14	Rajat ylittävän sulautumisen pätevyys.	737
3	Jakautuminen	738
3.1	Johdanto.	738
3.2	Jakautumisen määritelmä	739
3.3	Jakautumisen toteuttamistavat	741
3.4	Jakautumissuunnitelma.	741
3.5	Tilintarkastajan lausunto.	746
3.6	Jakautumissuunnitelman rekisteröiminen	747
3.7	Kuulutus velkojille ja yhtiön kirjallinen ilmoitus velkojille	747
3.8	Yrityssaneeraus	748
3.9	Jakautumisesta päättäminen	749
3.10	Jakautumispäätöksen oikeusvaikutukset	754
3.11	Jakautumisvastikkeen sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien lunastaminen.	755
3.12	Jakautumisen täytäntöönpano.	757
3.13	Jakautumisen oikeusvaikutukset	759
3.14	Lopputilitys	761
3.15	Jakautumisen peruuntuminen.	762

3.16	Rajat ylittävä jakautuminen	762
3.16.1	Rajat ylittävän jakautumisen määritelmä ja toteuttamistavat	762
3.16.2	Jakautumista koskevien säännösten soveltaminen.	763
3.16.3	Jakautumissuunnitelma	763
3.16.4	Johdon selvitys	764
3.16.5	Riippumattoman asiantuntijan lausunto.	765
3.16.6	Jakautumissuunnitelman rekisteröinti, kuulutus velkojille, jakautumispäätös ja lunastaminen	765
3.16.7	Suomeen rekisteröitävän jakautumisen täytäntöönpano	765
3.16.8	Toiseen valtioon rekisteröitävän jakautumisen täytäntöönpano.	766
3.16.9	Rajat ylittävän jakautumisen oikeusvaikutukset	767
3.16.10	Rajat ylittävän jakautumisen pätevyys.	768
4	Yhtiömuodon ja yritysmuodon muuttaminen	768
4.1	Johdanto	768
4.2	Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön muuttaminen osakeyhtiöksi	772
4.3	Osuuskunnan muuttaminen osakeyhtiöksi	774
4.4	Yksityisen yhtiön muuttaminen julkiseksi yhtiöksi	782
4.5	Julkisen yhtiön muuttaminen yksityiseksi yhtiöksi	784
4.6	Yksityisen yhtiön muuttaminen toiseen yritysmuotoon	785
4.6.1	Yksityisen yhtiön muuttaminen osuuskunnaksi.	786
4.6.2	Yksityisen yhtiön muuttaminen avoimeksi yhtiöksi tai kommandiittiyhtiöksi	786
4.6.3	Yksityisen yhtiön toiminnan jatkaminen elinkeinonharjoittajana.	787
4.6.4	Päätöksenteko	787

4.6.5	Päätöksen rekisteröiminen ja kuulutuksen hakeminen velkojille	789
4.6.6	Rekisteröiminen	790
5	Yhtiömuodon ja yritysmuodon muutoksen verovaikutukset	791
VII	VÄHEMMISTÖOSAKKEIDEN LUNASTUSTILANTEET	799
1	Johdanto	799
2	Arvopaperimarkkinalakiin perustuva vapaaehtoinen ja pakollinen ostotarjous	804
2.1	Tasapuolisen kohtelun vaatimus	807
2.2	Pakollinen ostotarjous	818
2.3	Tarjousvastike	826
2.3.1	Tarjousvastike pakollisessa ostotarjouksessa	826
2.3.2	Tarjousvastike vapaaehtoisessa ostotarjouksessa	830
2.3.3	Hankinnat tarjousaikana ja sen jälkeen	833
2.4	Julkinen ostotarjous monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä	836
2.5	Julkistaminen	838
2.6	Poikkeusten myöntäminen	843
2.7	Suositus julkisissa ostotarjouksissa noudatettavista menettelytavoista	846
3	Osakeyhtiölain mukainen vähemmistöosakkeiden lunastaminen	851
3.1	Lunastusoikeudesta ja -velvollisuudesta ilmoittaminen	854
3.2	Lakisääteinen välimiesmenettely	856
3.3	Menettelyn aloittaminen	858
3.4	Uskottu mies	861
3.5	Vakuuden asettaminen	866
3.6	Lunastushinnan määrittäminen	869
3.6.1	Käypä hinta ja sen määrityksen ajankohta	869
3.6.2	Lunastushinnalle maksettava korko	879
3.6.3	Lunastusta edeltävä pakollinen ostotarjous	879

3.6.4	Lunastusta edeltävä vapaaehtoinen ostotarjous	880
3.7	Välimiesmenettelyn kustannukset	883
3.8	Tiedoksiannot sekä välitystuomion rekisteröinti ja jakelu	884
3.9	Muutoksenhaku	886
3.10	Lunastushinnan suorittaminen ja oikeuksien siirtyminen	888
3.11	Siirtymäsäännökset	889
4	Yhtiöjärjestykseen perustuvat lunastusoikeudet ja lunastusvelvollisuudet	892
5	Vaikutusvallan väärinkäyttöön perustuva lunastus- velvollisuus ja yhtiön purkaminen tai rekisteristä poistaminen	898
5.1	Lunastus	899
5.2	Purkaminen tai rekisteristä poistaminen	901
5.3	Yhtiön toimenpiteet lunastuksen tai purkamisen estämiseksi	903
	LÄHTEET	905
	OIKEUSTAPAUSHAKEMISTO	917
	ASIAHAKEMISTO	921